

Thema Wil je mijn vriendje zijn?

Prentenboek *Wil je mijn vriendje zijn?*

Cursus twee, week negen

Josée Coenen en Ans Drubbel

d.d. 9 april 2016

Cursus twee, week negen

Zie de **Inleiding** voor onze uitgangspunten en achtergronden

Wat en hoe *Wil je mijn vriendje zijn?* (MN-n: Module 6 Gevoelens, HZS: Onderwerp 15 Vrienden)

leerstof			materiaal	
pragmatiek	taalfuncties en gesprekconventies	1 liedje 2 uitnodigen, 3 een mening geven iets bevestigen, tegenspreken	1 zie onder 2 WIP 1 <i>Vriendje</i> 3 MN-n dag 4	
woordenschat: inhoudswoord	themawoorden: 1 znw., 2 ww. 3 bijv. nw.		1 2 3 WIP 1, <i>Vriendje</i> Prentenboek <i>Vriendje</i> zie onder	1 achtergrondkleuren gebruiken bij afbeeldingen (ZIS) het-woorden (- voorwerpen) 1 stickers van het- woorden bij HZS, BWB
woordenschat: functiewoord	1 lidwoord 2 voorzetsel van plaats, richting 3 bijwoord van tijd: <i>eerder, later</i> 4 bijwoord van plaats: <i>overal, nergens</i> 5 aanwijzend vnw. (herhaling)		2 HZS oef. 14 DBK 72 e.v., ZIS 48 e.v. 3 HZS oef. 17 ZIS blz. 52 e.e. DBK 56 e.v. 4 MN-n dag 2, HZS oef.19 , ZIS 45 e.v. DBK 70 e.v. 5 WIP 1, <i>Vriendje</i>	1 vingers gebruiken (ZIS)
klankleer	1 klanken: 2 woordgrenzen 3 zinsintonatie 4 klank-letter	1 /r/ /l/ 2 3 4	1 zie onder ZMN blz. 33 en 32 2 HZS oef. 27 3 HZS oef. 28 4 ZMN blz. 33 en 32	
vormleer	1 verkleinwoord: -tje 2 bijv.nw.:-e 3 ww.vervoeging <i>gaan, willen</i>		1 ZIS 78 e.v. DBK 17 2 ZIS 98 e.v. DBK 79 e.v., 3 DBK 47, 49	
zinsbouw	1 ja-/nee-vraagzin 2 zinsontkenning 3 opbouw zinsdeel		1 DBK 105 2 WIP 1, <i>Vriendje</i> , les 4 3 zie onder	1,2,3 strookjes en /of kubussen (ZIS, DBK)

Cursus twee, week negen

Zie het bestand **inleiding** voor achtergrond en uitgangspunten

Weekrooster

dag een	dag twee	dag drie	dag vier	dag vijf
liedje <i>Groen is 't gras</i> woordenschat . WIP 1, Wil je mijn vriendje zijn? les een klankleer: . klank /r/ vormleer: . verkleinwoord: -tje (-etje- je)	liedje <i>Groen is 't gras</i> woordenschat . WIP 1, Wil je mijn vriendje zijn? les twee functiewoorden: . bijwoorden van plaats: <i>overal, nergens</i> klankleer: . klank /l/ zinsbouw: . ja-/nee-vraagzin (herh.)	liedje <i>Groen is 't gras</i> woordenschat . WIP 1, Wil je mijn vriendje zijn? les drie functiewoorden: . voorzetsels van plaats en richting klankleer: . klankreis /r/, /l/ vormleer: bijv.n.w.: onverbogen, verbogen -e zinsbouw:	liedje <i>Groen is 't gras</i> woordenschat WIP 1, Wil je mijn vriendje zijn? les vier functiewoorden: aanwijzend. vnw.(herh.) (pragmatiek) taalfunctie: <i>iets bevestigen, iets tegenspreken</i> klankleer: . klankreis /r/, /l/ vormleer: bijv.n.w.: onverbogen, verbogen -e zinsbouw: . opbouw zinsdeel . zinsontkenning	liedje <i>Groen is 't gras</i> woordenschat-inh.w. . WIP 1, Wil je mijn vriendje zijn? les vijf functiewoorden: . bijwoord van tijd: <i>eerder, later</i> klankleer: . klank/letter . woordgrenzen . zinsintonatie vormleer . hulpww.vervoegen: <i>gaan, willen</i> (herhaling)

Gebruikte verwijzingen

MN-n	= <i>Mondeling Nederlands nieuw</i>
HZS	= <i>Horen zien en schrijven</i>
PB 1, PB 2	= Praatboek 1 en Praatboek 2 van <i>Van horen en zeggen</i> ¹ + cd's
TB	= Tekstboek <i>Van horen en zeggen</i> , met tekst liedjes en dialogen
DBK	= <i>De bovenkamer</i> , opzoekboek en strookjes
DBK- H	= <i>De bovenkamer</i> , Handleiding, cd- Werkbl= Werkblad
BWB	= <i>Beeldwoordenboek</i>
VHEZ	= <i>Van horen en zeggen</i>
WIP	= <i>Woorden in prenten</i> , deel 1 en deel 2 (+cd's)
ZIS	= <i>Zien is snappen</i> (+cd)
ZMN	= <i>Zeg maar na</i> , uitspraakcahier bij <i>Horen zien en schrijven</i>

¹ De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Liedje dag een t/m dag vijf

Benodigheden

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'We zingen vandaag het liedje *Groen is 't gras...*

GROEN IS 'TGRAS

Groen is't gras, groen is't gras, On - der mij - ne voe - ten?
'k Heb ver - lo - ren mijn bes - ten vrind: Waar zal ik hem
zoe - ken? Hee daar plaats - ge - maakt Voor die jon - ge
da - me!! En de koe - koek op het dak,
Zingt zijn lied op zijn ge - mak: O mijn lie - ve
Au - gus - tij, De - ze da - me zal het zijn!

uit: D. Kes, J. Pollmann, P. Tiggers, *Kinderzang en kinderspel*. 1947, Heemstede, De Toorts,

Woordenschat dag een – dag vijf

Zelfstandige naamwoorden, werkwoorden, bijvoeglijke naamwoorden en functiewoorden

Benodigheden

- Woorden in prenten, deel 1, *Wil je mijn vriendje zijn*, les 1-5
- Prentenboek *Wil je mijn vriendje zijn*

Extra Hoe te oefenen?²

Benodigheden

- verschillende episodebladen van het prentenboek
- leerlingen zitten in een kring en hebben allemaal een verschillende plaat.

(doel) 'We oefenen woorden.'

(instructiezin:) 'Kijk op je plaat. Zie je een (staart, paard, leeuw, een aap, enzovoort)? Dan ga je staan.'

Dan (nieuwe instructiezin:) 'Geef je plaat door.'

- Opnieuw vraagt u: 'Zie je een (staart, paard, leeuw, aap, enzovoort) op je plaat? Ga dan staan.' Dan een ander woord/dier of voorwerp kiezen. Eventueel nog een keer hetzelfde woord herhalen en de plaat door laten geven.
- extra voor groep 8-12 jaar: 'Zie je een (staart, iets groens) op je plaat? Ga dan staan.' (Als er een paar staan, dan de instructiezin:) 'Loop naar de lege stoel.' en (dan aan iedereen:) Geef nu allemaal de plaat door. (Zo is er een snelle wisseling van platen.)
- Vervolgens noemt u steeds andere woorden. U kunt dit verschillende keren herhalen.

² Met dank aan Marije Heijdenrijk.

Woordenschat dag twee

(Functiewoord) Bijwoord van plaats: *overal, nergens*

Benodigdheden

- MN-n, dag 2
- HZS oef.19
- ZIS 45 e.v.
- DBK 70 e.v.

Woordenschat dag drie

(Functiewoord) Voorzetsel van plaats en richting

Benodigdheden

- HZS oef. 14
- ZIS 48 e.v.
- DBK 72 e.v.

Woordenschat dag vijf

• (Functiewoord) Bijwoord van tijd: *eerder, later*

Benodigdheden

- HZS oef. 17
- ZIS blz. 52 e.v.
- DBK 56 e.v.

(Pragmatiek) Dialoog *Uitnodigen dag een- drie, dag vijf*

Benodigdheden

- WIP 1, *Wil je mijn vriendje zijn*
- Prentenboek *Wil je mijn vriendje zijn*

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag iets horen en zeggen.'

(Instructiezin) 'Luister maar.' (Denk aan de vraagzinintonatie.)

Kleine muis zegt: '*Ik zie een staart.*

Wil je mijn vriendje zijn?'

Het paard (krokodil, leeuw, nijlpaard, zeehond, enzovoort) zegt: 'Wee'.

Hoe te oefenen?

- spelen van de dialoog (met één leerling als de muis en andere leerlingen als de andere dieren. De leerlingen hebben speelgoeddieren en /of afbeeldingen van staarten en van de dieren.)
- Op dag vijf kunt u de dialoog uitbreiden met zinnen die de afzonderlijke dieren nog zeggen. Dan spelen de leerlingen het hele boek na.
- opnemen op mobiel of tablet/ipad
- samen bekijken, beluisteren en LK corrigeert eventueel: nieuwe opname maken.

(Pragmatiek) Taalfunctie *Iets bevestigen iets tegenspreken dag vier*

Benodigdheden

- MN-n dag vier

KLANKEN dag een

Benodigdheden

- spiegels: voor elke leerling een
- roze uitdraai van klank /r/ en symbolen voor luisteren en spreken (ZIS)
- plus voor groep 8-12 jaar de zwarte letter en symbolen voor lezen en schrijven (ZIS)
- afbeelding van woord uit leesmethode met /r/ (bijv. vuur met rode sticker)
- groep 8-12: *Zeg maar na*, blz. 33 /r/ -woorden

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klank /r/ verstaan en de /r/ zeggen.'

- Spreek de /r/ uit en wijs op uw tong (de tongpunt trilt) en spreek de /r/ enkele malen overdreven uit: '/r/. De **eerste** klank van de week is de /r/: de /r/ van (vuur).'
- Dan hangt u op een groot vel waar reeds de symbolen voor spreken en luisteren zijn opgeplakt, een plaatje van het vuur op met het symbool in het roze voor de klank: 'De /r/ van vuur. Je hoort een /r/ en je zegt een /r/.'

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Ga staan als je (vuur) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (vuur): **vuur**, muis, aap, **vuur**, leeuw, **vuur**, **vuur**, huis, vos, **vuur**.

Hoe te oefenen?

- (LK zegt woord, LL kijken in spiegel, LK corrigeert de mondstand.)

(Instructiezin) 'Zeg maar na.'

1 vuur, rug, vriend, gras, vragen, staart, paard, krokodil, bruin, groen.

2 Klankversje /r/: *Rein heeft een roos in zijn tuin,
een grote rode roos.
Raaf vliegt elke avond langs
om aan de roos te ruiken.*³

3 Individueel Groep 8-12: /r/-woorden uit *Zeg maar na*.

Verder verloop

- Laat leerlingen zelf woorden met de /r/ verzamelen door specifiek te luisteren. Vraag elke dag: 'Heb je nog een woord met de /r/ gehoord?'
- Verzamel voorwerpen, afbeeldingen en zet/plak deze bij de klanktafel/ het klankvel=klassikaal/het klankschrift = individueel.

³ © Gitte Spee, *De r van rein en raaf en...* Zwijsen, Tilburg.

KLANKEN dag twee

Benodigdheden

- spiegels: voor elke leerling een
- roze uitdraai van klank /l/ en symbolen voor luisteren en spreken (ZIS);
- plus voor groep 8-12 jaar de zwarte letter en symbolen voor lezen en schrijven (ZIS)
- afbeelding van woord uit leesmethode met /l/ (bijv. lijn)
- groep 8-12: *Zeg maar na*, blz. 32 /l/ -woorden

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klank /l/ verstaan en de /l/ zeggen.'

- Spreek de /l/ uit en wijs op de tong achter de tanden- de tong beweegt nu niet , vergeleken met de uitspraak van de /r/- en spreek de /l/ enkele malen overdreven uit: '/l/. De **tweede** klank van de week is de /l/: de /l/ van (lijn).'
- Dan hangt u op een groot vel waar reeds de symbolen voor spreken en luisteren zijn opgeplakt, een plaatje van het lijn op met het symbool in het roze voor de klank: 'De /l/ van lijn. Je hoort een /l/ en je zegt een /l/.'

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Ga staan als je (lijn) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (lijn): **lijn**, aap, muis, **lijn**, **lijn**, vos, **lijn**, **lijn**, rat, duif.

Hoe te oefenen?

- (LK zegt woord, LL kijken in spiegel, LK corrigeert de mondstand.)

(Instructiezin) 'Zeg maar na.'

1 lijn, leeuw, lopen, vogel, klein, krul, nijlpaard, hollen, krokodil, blauw, trippelen, overal.

2 Klankversje /l/: *Leentje leerde Lotje lopen
langs de lange Lindelaan
en toen Lotje niet wou lopen,
toen liet Leentje Lotje staan.*⁴

3 Individueel Groep 8-12: /l/-woorden uit *Zeg maar na*.

Verder verloop

- Laat leerlingen zelf woorden met de /l/ verzamelen door specifiek te luisteren. Vraag elke dag: 'Heb je nog een woord met de /l/ gehoord?'
- Verzamel voorwerpen, afbeeldingen en zet/plak deze bij de klanktafel/ het klankvel=klassikaal/het klankschrift = individueel.

⁴ Anoniem

KLANKEN dag drie

Benodigdheden

- roze klanken / r/ en /l/, zwarte letters (ZIS)
- symbool voor luisteren (ZIS)
- werkblad *klankreis door Europa*: voor elke leerling een: zie bijlage.
- kleurpotloden
- landkaart van Europa

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klanken /r/ en /l/ verstaan.'

(leerkracht) Schrijf de woordparen in twee verticale rijen op het bord. Schrijf er boven de woorden 'links' en 'rechts' en met pijlen naar links en naar rechts.

Links	Rechts
1 ruit	luid
2 staart	staat
3 gras	glas
4 paardje	paadje

- Geef de woorden 'links' en 'rechts' (met vertaling eigen taal).
- Deel het werkblad *klankreis door Europa* uit. Plus verschillende kleurpotloden. Bovenaan staan steden uit Europa. Leg uit dat je bij vier woorden naar rechts of naar links kan. Doe het een keer voor.

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Neem een (rood) kleurpotlood. Ik zeg straks nummer één en (luid). Dan ga je naar rechts. Ik zeg nummer twee en (staat) dan ga je bij nummer twee naar rechts. Ik zeg nummer drie en (gras) dan ga je naar links. Ik zeg nummer vier en (paadje) en je komt uit bij (Dublin).'

1 links/ rechts U zegt vier bordwoorden uit elk paar één (bijvoorbeeld *luid, staat, glas, paardje*). Bij elk woord moet de leerling kiezen of het een woord uit de linker rij is of uit de rechter rij. Vraag de leerlingen: 'Waar ben je?'

2 herhaal Kies weer vier bordwoorden, en de II een ander kleurpotlood en de II kiest weer rechts of links.

3 (voor leerlingen die kunnen lezen) Laat een leerling de woorden kiezen en de andere leerlingen 'reizen'. 'Waar ben je?' Is het goed? De leerling die de woorden gaf, geeft het aan.

KLANKEN dag vier, groep 8-12 jaar

Benodigdheden

- roze klanken / r/ en /l/, zwarte letters (ZIS)
- symbool voor luisteren (ZIS)
- werkblad *klankreis door Europa*: voor elke leerling een: zie bijlage.
- kleurpotloden
- landkaart van Europa

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klanken /r/ en /l/ verstaan.'

(leerkracht) Schrijf de woordparen in twee verticale rijen op het bord. Schrijf er boven de woorden 'links' en 'rechts' en met pijlen naar links en naar rechts.

Links	Rechts
1 lijm	rijm
2 rit	lid
3 plaat	praat
4 boek	broek

- Geef de woorden 'links' en 'rechts' (met vertaling eigen taal).
- Deel het werkblad *klankreis door Europa* uit. Plus verschillende kleurpotloden. Bovenaan staan steden uit Europa. Leg uit dat je bij vier woorden naar rechts of naar links kan. Doe het een keer voor.

Hoe te oefenen?

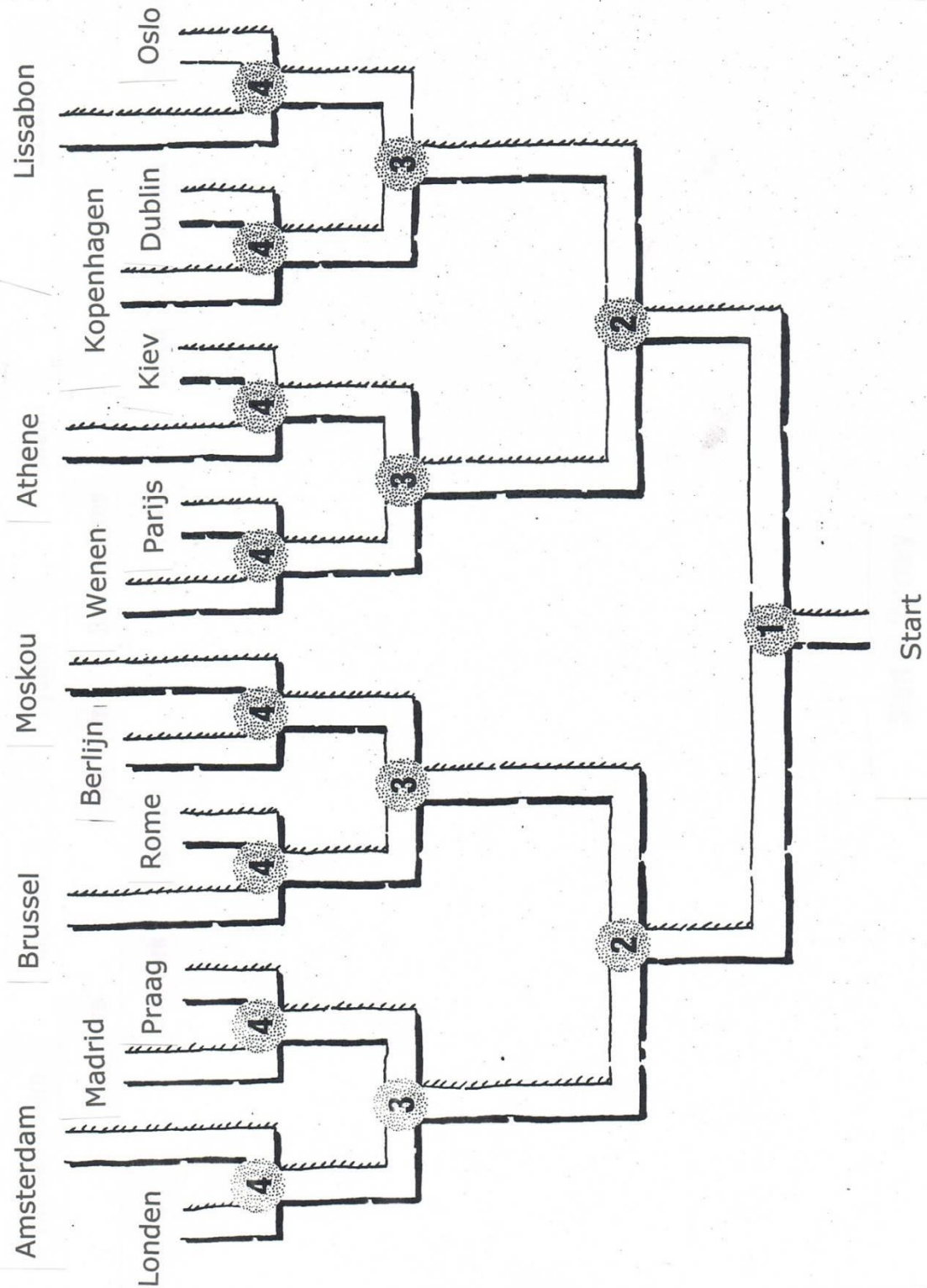
(Instructiezin) 'Neem een (rood) kleurpotlood. Ik zeg straks nummer één en (lijm). Dan ga je naar links. Ik zeg nummer twee en (lid) dan ga je bij nummer twee naar rechts. Ik zeg nummer drie en (plaat) dan ga je naar links. Ik zeg nummer vier en (boek) en je komt uit bij (Brussel).'

1 links/ rechts U zegt vier bordwoorden uit elk paar één (bijvoorbeeld *rijm, lid, praat, broek*). Bij elk woord moet de leerling kiezen of het een woord uit de linker rij is of uit de rechter rij. Vraag de leerlingen: 'Waar ben je?'

2 herhaal Kies weer vier bordwoorden, en de I een ander kleurpotlood en de II kiest weer rechts of links.

3 (voor leerlingen die kunnen lezen) Laat een leerling de woorden kiezen en de andere leerlingen 'reizen'. 'Waar ben je?' Is het goed? De leerling die de woorden gaf, geeft het aan.

Klankreis door Europa

From Pronunciation Games by Mark Hancock © Cambridge University Press 1995

KLANKEN dag vijf, groep 4-7 jaar

- Herhaal oefeningen voor de klank / r/ of /l/ voor leerlingen die hier nog moeite mee hebben. Oefen met de leerlingen de reeks /r /-/ /l/
(Instructiezin) 'Zeg maar na: /r-r-r-r-r-/ , of /l-l-l-l-l-/ '
(en/of:) 'Zeg maar na: /r-l / , /r-l/, r-l/.'

KLANKEN dag vijf, groep 8-12 jaar

Woordgrenzen herkennen en zinsintonatie

Benodigdheden

- HZS. oef. 27 Slangentekst (woordgrenzen)
- HZS. oef. 28 Do-re-mi- (intonatie)

Klank en letter, groep 8-12 jaar

Benodigdheden

- ZMN blz. 33 en 32

Vormleer dag een

Verkleinwoord: -tje

Benodigdheden

- ZIS blz. 78 e.v.
- DBK blz.17

Hoe aan te bieden?

- Zie ZIS blz. 78

Vormleer dag drie en vier

Bijvoeglijk naamwoord onverbogen (herhaling)

Benodigdheden

- ZIS: blz. 99-100
- Set papieren stroken: bruin, rood (*is/zijn*) en groen.
- Eventueel setje met dezelfde afbeeldingen (tekening)
- (de geleerde bijvoeglijke naamwoorden: *groot, klein, hoog, laag, groen, blauw, rood*, enzovoort)

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen zeggen.'

(instructiezin): 'De staart van ('t paard, de leeuw, 't nijlpaard, de krokodil enzovoort) is /(*blauw, groen, bruin, groot, klein, lang, kort, bang*, enzovoort).'

- Zie ZIS, blz. 99-100

Hoe te oefenen? groep 8-12 jaar

- **TafelRondje** (in viertallen) Leerlingen hebben een set papieren en eventueel afbeeldingen. Om de beurt legt een leerling een strook papier neer. De leerkracht doet het een keer voor. (Zie ZIS blz. 99-101)
Leerling A zegt een dier en legt een bruine strook neer; Leerling B legt rode strook (met *is*) neer.
Leerling C zegt een geleerd bijvoeglijke naamwoord en legt de groene strook neer.
Leerling D zegt de hele zin. Daarna geven de leerlingen de stroken door en beginnen ze opnieuw.

Vormleer dag drie en vier

Bijvoeglijk naamwoord (onverbogen en verbogen)

Benodigdheden

- ZIS 99 e.v.
- DBK 79
- WIP, 1, Wil je mijn vriendje zijn?
- Prentenboek *Wil je mijn vriendje zijn?*
- verschillende afbeeldingen (tweemaal dezelfde) uit het prentenboek met op de ene een afbeelding van de sjwa.(zie foto voor een voorbeeld)

de muis is klein

de kleine muis

- afbeelding van de sjwa (ZIS)
- voor groep 8-12 jaar: strookjes uit DBK geel/bruin – persoonsvorm+ naamw. deel (naamw. gezegde) én strookjes voor het zelfstandig naamwoord, lidwoord en bijvoeglijk naamwoord. Zie foto's op de volgende bladzijde.

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen zeggen.'

(instructiezin): ' De (muis is (*klein*. Enzovoort). *De kleine (muis).*'

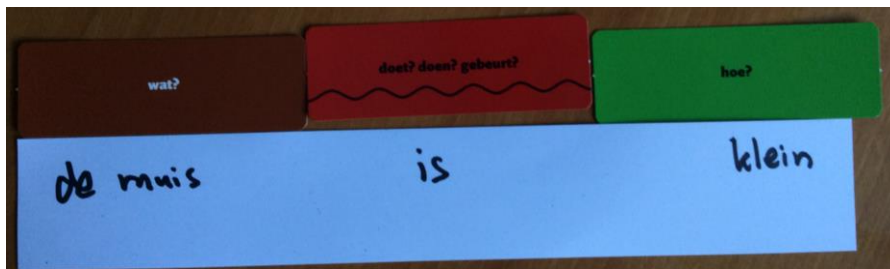
- Zie ZIS, blz. 99-100

Hoe te oefenen? groep 8-12 jaar

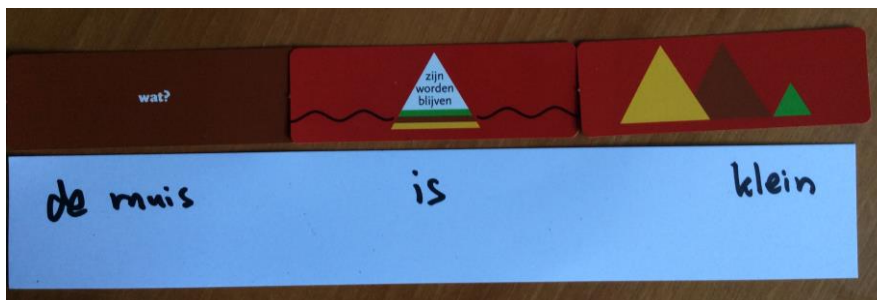
(doel) 'Je leert zinnen en woorden zeggen.'

(instructiezin): ' De (muis) is (*klein, grijs* enzovoort). *De kleine (muis).*' (*de vis is sluw , de sluwe vos*)

TweetalCoach (in tweetallen) Voorbereiding: U legt de twee mogelijkheden (zin en zinsdeel) op tafel neer. Zie de foto's op de volgende bladzijde) De ll nemen om de beurt een afbeelding en leggen deze onder de desbetreffende strook (voor zin) of boven de strookjes (voor de woorden) en benoemen de zin of het zinsdeel. Is het goed? Dan geeft de ene LL een compliment. Is het fout? Dan coacht de ene leerling de andere. Enzovoort. Doet u het eerst voor.

(zinsdelen voor 6-7 jaar)

(zinsdelen voor 8-12 jaar)

(8-12 jaar: opbouw zinsdeel)

Vormleer dag vijf

Vervoeging hulpww. *gaan* en *willen* groep 8-12 jaar

Benodigdheden

- WIP 1, Wil je mijn vriendje zijn?
- Prentenboek *Wil je mijn vriendje zijn?*
- DBK blz. 47, 49 (*gaan*, *willen* als hulpw.w.)
- DBK blz. 24 (pers.v.nw.)

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert zinnen zeggen met *ik*, *je*, *hij*, *zij* *wij*, *jullie*, *u* en *zij* en het werkwoord *gaan* en *willen*.'

(Instructiezin) 'Wijs maar aan en zeg de zin.' '*Ik ga een vriendje zoeken*'. '*Ik wil je vriendje zijn*'?

Hoe te oefenen?

- **BeurtGooi** (Voorbereiding: een papieren bal voor elk team van vier.) Leerling A noemt een pers.vnw. en gooit/rolt de bal naar Leerling B. Die vult aan met de juiste vervoeging van het werkwoord en de rest van de zin en noemt een ander pers.vnw. en gooit de bal naar Leerling C. Die vult aan en noemt een nieuw persoonlijk voornaamwoord. Enzovoort.

Zinsbouw dag twee Ja-/nee- vraagzin

Benodigdheden

- Prentenboek *Wil je mijn vriendje zijn?*
- ZIS blz. 59
- groep 8-12 jaar DBK blz. 105, strookjes

Hoe aan te bieden? groep 4-6 jaar

(doel) 'Je leert zinnen maken.'

(instructiezin): 'Ik maak een zin en je antwoord met ja of nee. (let op de intonatie!)

- LK wijst op een afbeelding en vraagt: 'Kleine muis vraagt: Is die staart van jou?'
- De leeuw zegt: ja.

Hoe te oefenen?

(instructiezin): 'Nu maken jullie een zin.'

- **TweePraat** Om de beurt wijzen de leerlingen op een afbeelding uit het Prentenboek en 'zeggen' eerst de zin en de andere leerling het antwoord.
- groep 8-12 jaar: **TweetalCoach** (in tweetallen) volgorde (geel/bruin- rood -paars) Om de beurt wijst een leerling op een bladzijde uit het prentenboek en legt de zinsdeelstrookjes neer en zegt de zin. Is het goed? Dan zegt de leerling: 'goed'. Daarna maakt de andere de nieuwe zin. Doet u het een keer voor.

Zinsbouw dag vijf Zinnen met bepaling van tijd: *eerder, later*

Benodigdheden

- HZS oef. 17
- Prentenboek *Wil je mijn vriendje zijn?*
- ZIS blz.52 e.v.
- eventueel groep 8-12 jaar DBK blz. 102, strookjes

Hoe aan te bieden? groep 4-7 jaar en 8-12 jaar

(doel) 'Je leert zinnen maken met *eerst* en *dan*. (groep 8-12 jaar) Daarna maak je dezelfde zinnen met *eerder* en *later*.'

(instructiezin): 'Luister maar.

Kleine muis ziet eerst de staart van (een dier). Dan ziet kleine muis het hele (dier).

(groep 8-12 jaar) Kleine muis ziet de staart *eerder* dan het hele (dier).

Kleine muis ziet het hele (dier) *later*.

Hoe te oefenen?

(instructiezin): 'Nu maken jullie zulke zinnen.'

- beide groepen: **TweetalCoach** Om de beurt wijzen de leerlingen op een afbeelding uit het Prentenboek en 'zeggen' eerst de twee zinnen met *eerst* en *dan*.
- (groep 8-12 jaar) Het zelfde maar nu zeggen de leerlingen om de beurt de zinnen met *eerder* en *later*. Doe u het een keertje voor.